

Projektzáró részletes szakmai jelentés – 2012-2016 (OTKA/NKFIH ÓKR K 105313)

A pályázat időtartamára eső négy év során a kutatásban részt vevő három alprojekt (*TT 65 Projekt*, *TT 184 Projekt*, *TT -400- Projekt (=South Khokha Project)*) párhuzamosan dolgozott régészeti, epigráfiai, és műemlékvédelmi feladatok elvégzésén. Az évenkénti terepkutatások komplex jellegét és az anyagi kereteket figyelembe véve az előzetesen megadott munkatervet az egyes projektek teljesítették. Eltérés csupán az eredmények közzétételében adódik. Ezek tervezett monografikus formában való közzététele az esetek többségében nem vált lehetővé, mert az ehhez szükséges kutatások lezárása nem volt lehetséges. Ezt ellensúlyozandó azonban a már publikálható eredményeket elsősorban tudományos cikkek és előadások megjelentetésével igyekeztünk pótolni (a sok esetben rangos külföldi folyóiratban vagy konferenciakötetben megjelentek esetében az OTKA támogatás feltüntetésére nem mindig volt mód).

TT 65 Projekt:

Dr. Bács Tamás

ásatásvezető, projektvezető

Régészeti és epigráfiai kutatások a thébai nekropolisz Sheikh Abd el Gurna nevű dombjának észak-keleti lejtőjén 2012 és 2015 között.

A thébai nekropolisz *Sheikh Abd el-Qurna* nevű domb északkeleti lejtőjén található 65. számú sír és közvetlen környezetének 1995-től folyó kutatása 2002-től egy 80 x 100 méteres területet felölelő temetőrészletre terjednek ki. Ez komoly lehetőséget nyitott meg a thébai nekropolisz egyik központi részének diakronikus vizsgálata előtt tekintettel a lelőhely összetettségére és bonyolultságára. A kutatási területen így egy a valószínűleg a Kr. u. 6.-7. században létrejött, ún. „*laura*” típusú közösség, a „Küriakosz kolostor”, valamint öt már korábban ismert újbirodalmi sziklasír (*TT 65*, *TT-NN-7-*, *TT-NN-8-*, *TT-NN-24-*, és *TT 67*) helyezkedik el. A helyszíni kutatásaink során egy további, a 20. század eleje óta eltemetődött és feledésbemerült sziklasírt sikerült azonosítani, ill. egy új *saff*-típusú és két önálló aknasírt találni.

Térinformatikai munkák és építészeti felmérések: 2012 és 2015 között is folytatódott a tágabb lelőhely topográfiai felmérése, amelyek elsősorban az újonnan feltárt részekre koncentráltak (*Saff*-tomb 1 és a *TT 67* udvarai). A már meglévő, felszíni pontokból generált digitális adatbankhoz továbbiak kerültek hozzáadásra, ill. további kiegészítések készültek a terület számítógépes modellezéséhez.

Egyben elkészült a *TT 67* építészeti felmérése is, amely az utómunkálatok végeztével rövidesen lehetővé teszi a monumentális sírkápolna publikációját.

Régészeti feltárások: A 2012-es ásatási évadban megkezdődhetett a *Saff*-tomb 1 nagyméretű udvarának régészeti feltárása. Két évad (2012-2013) alatt a rendelkezésre álló források révén sikerült itt 1.88m mélyre lejutni a sír homlokzatának tetejétől (ez számításaink szerint kicsivel kevesebb, mint az udvart borító törmelék vastagságának fele). Ennek alapján megállapítható lett, hogy a sírhomlokzat 12.8m széles volt, de magának az udvarnak a hosszát ezen a szinten még nem lehetett meghatározni (ezen a rétegszinten 7.40m a hossza). Az utolsó feltárt rétegben vályogtéglából épült falak jelentek meg, de ezek keltezéséhez és értelmezéséhez tovább kell itt ásni a jövőben.

A *TT 66* előtti terület részleges (10m x 3.5m-es szelvényben) feltárásra került sor 2013-ban, elsősorban az alatta elhelyezkedő *Saff*-tomb 1 udvarát az esetlegesen leomló törmeléktől megvédendő. Régi ásatási hányóról lévén szó, nagyon töredékes és kronológiailag kevert leletanyag került ebből elő.

2014-ben és 2015-ben a helyszíni kutatások középpontjában a korai Újbirodalom egyik legnagyobb sziklasírja, pontosabban sírkápolnája (TT 67) állt. 2014-ben a belső terek teljes kitisztítása után az előudvar részleges feltárása folyt. Az előbbieken során, két, korábban a kutatás számára ismeretlen, másodlagos temetkezések számára vájt aknasír került elő. Ezek aknarészeinek feltárását 2015-ben végeztük.

Epigráfiai és dokumentációs munkálatok: A 67. számú sírkápolna falfestményeinek epigráfiai felmérése és fotódokumentációja során a sírkápolna összes nagy falképének rögzítése megtörtént 2014 és 2015 között.

2015-ben a korábbi évadokban (2011 és 2014 között) feltárt kopt szöveges emlékek (osztrakonok papirusztöredékek) kollacionálására és dokumentálására is sorkerült.

Antropológiai vizsgálatok: A fizikai antropológiai vizsgálatok során az ún. *Saff-tomb I* udvarán előkerült emberi maradványok (23 egyén) helyszíni analízise történt meg.

Állagmegóvási és tárgyrestaurátori munkálatok: A 67. sz. sírkápolna sziklából kifaragott monumentális bejárata két oldalának jelentős konzolidálására volt szükség a helyi geológiai adottságait figyelembevevő és a nekropolisz más sírjainál is alkalmazott technikával.

Egyéb kisebb helyreállítási munkák mellett még a helyi régészeti hatóság kérésére áthelyezésre került egy villanyoszlop a 66. sz. sír előudvaráról, amely egyben ennek során új szerelvényezést is kapott.

Az ún. '4-es Akna' feltárásakor még 2009-ben előkerült, komoly tudományos értékkel bíró, *Halottak Könyve* fejezetekkel borított múmialepel konzerválása kezdődhetett meg a helyszínen 2013-ban.

TT 184 Projekt:

Dr. Fábrián Zoltán

átadásvezető, csatlakozott kutató

A thébai el-Khokha domb déli lejtőjén, a TT 184 körzetében – a TT 184, 185, 204, 205, „206”, 412, 413, -41-, -42-, -43- díszített sziklasírok feltárása, epigráfiai kutatása 2013 és 2016 között

A pályázat futamideje alatt minden év tavaszán feltárást szerveztünk és folytattunk az el-Khokha domb déli lejtőjének felső részén az egyiptomi régészeti hatóságok engedélyével és hivatalos támogatásával, egy mintegy 5x50 méteres területen. A temető rész eddig ismert, egykor festményekkel és domborművekkel díszített sírjainak többsége az Újbirodalom korából származik (TT 184, 204, 205, „206”, 241, 412, (*Kampp*) -41-, -42-, -43-), de itt találhatóak a legrégebbi ismert, az Óbirodalom idején készített thébai sírok is (TT 185, TT 413). A készítésüket követő későbbi korszakokban minden sziklasírt újra felhasználtak, építészeti szerkezetüket többször átalakították, újabb sziklába vágott helyiségekkel, aknasírokkal bővítve az eredeti többhelyiséges, folyosókkal, sírkamrákkal kialakított építészeti elemeket.

E sziklasírok megközelíthető részeinek felmérését követően a szisztematikus feltárás eredetileg kelet-nyugati irányban történt, de minden objektumban folytattunk feltárást, és újabb, eddig ismeretlen sziklasírokat és más emlékeket is azonosítani tudtunk. Közülük többnek a teljes feltárása is megtörtént (*Szaff-1*; egy másodlagos, a Harmadik Átmeneti Korból származó aknasír az utóbbi területén; egy festményekkel díszített vályogtéglá szentély – 18. dinasztia; aknasír a TT 412 előudvarában – Harmadik Átmeneti Kor).

Az utóbbi években, a kutatás eredeti kiindulópontjául szolgáló Nefermenu sír (TT 184, 19. dinasztia), és az óbirodalmi Szeni-iqer sír (TT 185) fölé épült nagyméretű modern vályogház lebontásával lehetővé vált ezek előudvarainak részleges feltárása is. Ez ahhoz is hozzájárult, hogy a kutatás a továbbiakban a thébai temetők négy legkorábban készített díszített sírja közül kettő feltárására koncentráljon (TT 185: Szeni-iqer; TT 413: Unisz-anh).

A Szeni-iqer sír monumentális, sziklába faragott belső helyiségben egyrészt egy további másodlagos, a Harmadik Átmeneti Korból származó aknasírt, másrészt ugyanitt egy nagyméretű óbirodalmi festmény-együttest tártunk fel. Ez utóbbi a korszak megismerésének nagyjelentőségű, újabb forrása, mivel egy hosszabb, a területen egyedülálló önéletrajzi feliratot is tartalmaz. A hieroglif felirat feltárása és restaurálása az utóbbi években folyamatos volt, de még további munkát igényel.

Unisz-anh sírjának egy részét a korábbi kutatás már feltárta, de a modern ház lebontásával a sír további, sziklába vágott helyiségeinek feltárására volt lehetőség. A kutatásnak ez a része is további munkát igényel, de eddigi fontos eredménye, hogy a sír legkülső helyiségében egy további, nagyméretű festmény-együttest tártunk fel, mely eddigi adataink szerint a thébai temetők egyik legkorábbi műalkotása. Ez egyrészt egy újabb önéletrajzi szöveget, másrészt a területen szintén legkorábbinak tartható mocsári halászat-vadászat jelenetet és további, képsávokba rendezett mezőgazdasági jeleneteket tartalmaz. A festmény ideiglenes állagmegóvását követően remélhetőleg megkezdődhet a festmények restaurálása is.

Az ásatási terület déli sávjában minden évben folytattuk az évezredek alatt felhalmozódott törmelék fokozatos eltávolítását. Ennek eredménye az, hogy ezen a területen egy újabb, eddig ismeretlen sziklasír feltárását kezdtük meg. Az eddigi feltárás alapján a sír a temető legkorábbi korszakának sajátosságait mutatja, valószínűleg az Óbirodalom, esetleg az Első Átmeneti Kor idejéből származik.

A feltárásokkal párhuzamosan tovább folyt az újabb és a korábban előkerült leletek feldolgozása és összehasonlító vizsgálata és a feliratok, festmények, domborművek epigráfiai felmérése, kutatása is.

A folyamatos feltáró és feldolgozó munka eredményeképpen megállapítható, hogy a temetőnek ez a része az ókori Egyiptom történetének minden fontos korszakában használatban volt, s a kutatás minden egyes korszak történetének, művészetének elemzéséhez újabb, eddigi ismereteinket alapvetően befolyásoló adatokkal szolgál.

TT -400- Projekt (=South Khokha Project):

Dr. Schreiber Gábor

ásatásvezető, csatlakozott kutató

Az el-Khokha domb alsó sírutcai. Ásatás és dokumentáció a thébai 32, -64-, 179 és -400-sz. sziklasírokban 2013 és 2016 között

A pályázati programmal összhangban a South Khokha Project 2013 és 2016 között folytatta a thébai 179 és -400- számú thébai sziklasírok régészeti feltárását, illetve építészeti helyreállítást végzett a 32 és -64- számú sírok zónájában.

2013 és 2016 között – a plafondíszítés és a kőtöredékek kivételével – elkészült a korai 18. dinasztia időszakában épült 179 sz. síremlék kultuszkápolnáinak epigráfiai dokumentációja. A helyszínen 1:1-es méretben felvett *facsimile* másolatok alapján digitális eljárással színekódolt rajzok készültek, amelyek az előző négy évben szintén elkészült fotódokumentációval együtt megteremtik a lehetőséget a sír publikálásának. A 179 sz. sziklasírban emellett 2016-ban elvégeztük a kápolnával közvetlen kapcsolatban lévő másodlagos helyiségek feltárását, valamint befejeződött a sír jelenleg ismert építészeti struktúrájának felmérése is.

A pályázati időszakon belül a legjelentősebb feltárási és dokumentációs munkák a -400- jelű ramesszida sírban folytak. A kincstári írnok és Maat-próféta, Khamin számára készült emlékművet 1984-ben fedezte fel a magyar expedíció, de az ásatások csak 2007-ben indultak meg. 2013 és 2016 között befejeződött a teljes síremlék feltárása, beleértve a

kultuszkápolnákból nyíló valamennyi másodlagos temetkezőhelyét is. A pályázatnak köszönhetően így sor kerülhetett a Structure 3, 4, 5 és 6 jelű sírkamra-komplexumok ásatására és az onnan előkerült leletek teljes körű dokumentálására. A dokumentált leletek alapján jól körvonalazható a sír története, amelynek hét nagy fázisa volt, nevezetesen a 18, 19, 20, 25 és 26. dinasztia időszeke, valamint a Ptolemaiosz-kor és az Antoninus-kor. Az ásatásokkal párhuzamosan futó, a sír történetére vonatkozólag folytatott muzeológiai kutatásoknak köszönhetően számos, európai múzeumokban őrzött tárgyat sikerült kapcsolatba hozni a -400-jelű sírral. Jelentős eredménynek nevezhető továbbá a sírmellékleteken olvasható ramesszida és későkori nevek és címek dokumentálása, amely számos adalékkal járul hozzá Théba társadalomtörténetének tanulmányozásához. A régészeti feltárás mellett 2016-ban a sír építészeti felmérése, illetve az embertani anyag dokumentációja is befejeződött.

A kutatás fenti két fő fókuszpontja mellett a magyar expedíció aktív maradt a 32. sziklasír zónájában is, ahol 1983 és 2006 között folytak ásatások. 2015-ben az expedíció elvégezte a ramesszida sír nagyméretű belső kapubejárójának építészeti rekonstrukcióját, folytatva azt a helyreállítási munkát, ami még 2004-ben kezdődött meg. Ezzel párhuzamosan tisztításokat végeztünk a 32 és -64- sz. sziklasírok határzónájában azzal a céllal, hogy a két sírt elválasztó falazatok rekonstrukciója is hamarosan lehetővé váljon.

Az el-Khokha domb alsó sírutcáiban végzett munkálatokkal kapcsolatban megemlítenő, hogy 2015-ben, az OTKA támogatásával megjelent a *Studia Aegyptiaca Series Maior* új kötete, amely a koncesszió részét képező -61- sz. sziklasírt mutatja be. Ebben a ramesszida síremlékben 1999 és 2008 között folytak feltárások, részben OTKA-támogatással.

Final Report – 2012-2016 (OTKA/NKFIH ÓKR K 105313)

During the four-year duration of the research grant (2012-2016) the field-work and post-excavation work of the three, in reality, self-standing projects (*TT 65 Project*, *TT 184 Project*, *TT -400- Project (=South Khokha Project)*) comprised various archaeological, epigraphic, and conservation works. Considering the complexity of the tasks and the given financial framework, all three projects succeeded in complying with their pre-determined research plans. Deviation from these only appears in the methods of publishing the results. The planned monographs (with two exceptions) could not be completed, as many needed subjects of research could not be closed comprehensively. Accordingly, the results that could be published on the other hand, were done so mostly in the form of scholarly articles and conference/workshop papers (it should be noted here that not every journal or publication was open to include reference to sponsors, thus to OTKA/NKFIH).

TT 65 Project

Dr. Tamás A. Bács

Field director, TT 65 Project

Archaeological and epigraphic research conducted on the north-eastern slope of the Sheikh Abd el Gurna hill in the Theban necropolis, between 2012 and 2015

Research in the Theban necropolis conducted since 1995 on the northeast slope of the hill named *Sheikh Abd el-Qurna* in the area of T(heban) T(omb) 65 since 2002 has encompassed a 80 x 100 meter area. In view of the complexity of the site, this has offered a rare opportunity for the diachronic analysis of one of the central parts of the necropolis. The research area contains, besides a "laura" type community, the so-called "Monastery of Cyriacus" originating most probably from the 6th-7th cent. AD, five already known New Kingdom rock-tombs (TT 65, TT-NN-7-, TT-NN-8-, TT-NN-24-, and TT 67). During our fieldwork, a further lost and buried tomb was relocated, as well as a hitherto unknown *saff*-tomb and two shaft-tombs found.

Survey activity: The main focus of the survey work in 2012-2015 was the continuation of the architectural documentation and 3D scanning of the wider area around TT 65. The survey and surface planning extended to the newly excavated features (the forecourts of *Saff*-tomb 1 and TT 67). New surface based points were added to our digital databank to further the preparation of the computer modelling of the area.

The architectural study of TT 67 was also completed, enabling as a result the eventual publication of this monumental tomb-chapel.

Excavation work: In the 2012 excavation season the complete clearing of the *Saff*-tomb's forecourt was started, a work that given the amount of debris covering it will most certainly take at least one or two more seasons. This systematic clearance reached a depth of – 1.88m from the top of the façade and in this level revealed the façade to be 12.8m wide. Understandably, the eastern limit of the court was not reached at this same level, but extended to a length of 7.40m at its maximum. In the last excavated layer to date, the remains of mud-brick walls running perpendicular to the façade were encountered, the interpretation and dating of which await future clearance work.

To safeguard against debris flowing down into the forecourt of *Saff*-tomb 1 lying below, a section of the forecourt of TT 66 (in a 10m x 3.5m trench) was relieved of the debris covering it. The recovered finds contained heavily fragmented burial related material of preferably IIIrd Intermediate and Late Period date mixed together with Late Antique finds.

The venue of the 2014 and 2015 seasons' clearance work was the dilapidated tomb-chapel of the High Priest of Amun under Hatshepsut, Hapuseneb, TT 67. In 2014 then, work started with the re-clearing of the interior, mostly of accumulated dust. During this work two hitherto unrecorded shafts were identified in each of the two aisles of the transverse hall. In 2015 the two shafts were unearthed, leaving their burial chambers to be excavated in the future.

Epigraphy and text documentation: In the 2014 and 2015 seasons the epigraphic and photographic documentation of TT 67's surviving decoration was completed. During the 2015 season the Coptic textual material from previous seasons was collated and some re-photographed together with all ostraca and papyri fragments from the seasons of 2011-2014 being documented.

Physical Anthropological study: The adult (19) and subadult (4) human remains of individuals recovered from the spoil heap covering the court of *Saff*-tomb 1 unearthed in the 2009, 2012, and 2013 seasons were examined and analysed.

Site management and object restoration: In TT 67 the endangered rock-cut door-jambes of its entrance have been consolidated by using a building technique employed today in the necropolis as the best solution for monuments with such geological characteristics.

Beside other, mostly minor consolidation works, in 2013 an electric pole standing dangerously at the edge of TT 66's forecourt was moved to a more suitable location and a new electric cable fitted, as required by the MSA.

Among the objects recovered during earlier seasons from Shaft '4' were the fragments of a large mummy shroud of considerable importance containing spells from the *Book of the Dead*. Its on-site conservation was started in 2013.

TT 184 Project

Dr. Zoltán Imre Fábián

Field director, TT 184 Project

Excavation and epigraphic study of decorated rock tombs TT 184, 185, 204, 205, „206”, 412, 413, -41-, -42-, -43- in the vicinity of TT 184 on the southern slope of the El-Khokha hill in the Theban necropolis, between 2013 and 2016

During the latest research period, excavation was organized and carried out in the upper part of the el-Khokha hillock in Thebes, in a 50 x 50 m section of the necropolis. The research was officially supported by the Egyptian archaeological authorities, too. Most of the rock cut tombs of this section of the cemetery decorated with paintings and reliefs were created in the New Kingdom (TT 184, 204, 205, „206”, 241, 412, (*Kampp*) -41-, -42-, -43-), but the earliest decorated Theban tombs are also situated here (TT 185, TT 413). All of these funerary monuments were reused as burial places in later periods; their original architectural structures were modified and further chambers and shaft tombs were cut.

After the architectural survey of the actually accessible parts of the monuments, their systematic excavation was organized in an east-west direction. Excavation was carried out in each of the monuments, and further, until now unknown rock cut tombs and other monuments were identified, exposed and published (*Saff*-1; a secondary, Third Intermediate Period shaft tomb; a mud brick chapel adorned with paintings from Dyn. 18; a shaft tomb in the forecourt of TT 412 – Third Intermediate Period).

As the modern mud brick house built above both TT 184 (Nefermenu, Dyn. 19), the starting point of the project, and TT 185 (Seni-iqer) was pulled down, their open forecourts could also be excavated at least partially in the past few years, and the entrances of several further shaft tombs were exposed. This has also contributed to the possibility of concentrating

the research on two of the most ancient decorated tombs of the Theban cemeteries (TT 185: Seni-iqer; TT 413: Unis-ankh).

In Seni-iqer's monumental inner rock cut hall, the excavation of a further, Third Intermediate Period shaft tomb was completed. In the same hall, the cleaning and restoration of the monumental paintings of the Old Kingdom were continued. This latter is a significant source of the period, for it also contains a longer hieroglyphic inscription of autobiographic character, which is unparalleled in the Theban necropoleis. However, the cleaning and restoration of the paintings still need further work to complete.

A smaller part of Unis-ankh's tomb was earlier excavated, but after the modern house had been removed, further, earlier unknown rooms and halls of the rock cut monument were identified and partly exposed. This part of the research needs more work to be done, but an important result is that in the outermost hall of the tomb, still another monumental painting has been unearthed. This is apparently the earliest of this kind in Thebes, and it contains another hieroglyphic autobiography, agricultural scenes arranged in registers and a scene of marshland fishing and fowling. This latter scene can also be considered as the most ancient of its topic in the Theban cemeteries. After the temporary preservation procedures of the paintings, the intensive cleaning and restoration can hopefully be begun soon.

In the southern area of the site, the removal of the debris accumulated throughout the millennia was continuous in these years. The result of this work is that the excavation of an unknown rock cut tomb could be started. According to the information collected and analysed, the tomb displays the characteristic features of the most ancient period of the Theban cemeteries, thus, it can probably be dated to the Old Kingdom or the First Intermediate Period.

Parallel to the excavations, the processing and comparative analysis of the new and earlier finds were continued as well as the epigraphic research and documentation of the mural inscriptions, paintings and reliefs.

As a result of the four year systematic excavation, documentation and background research, it can be established that this part of the cemetery was in use continuously in all the major periods of ancient Egyptian history, and this project can provide further, in cases crucial details regarding the history, art and religion of each period.

TT -400- Project (=South Khokha Project)

Dr. Gábor Schreiber

Field director, TT -400- Project (=South Khokha Project)

The lower necropolis-streets of the el-Khokha hillock. Excavation and documentation in Theban Tombs 32, -64-, 179, and -400-, between 2013 and 2016

In accordance with the research programme, the South Khokha Project of the Hungarian Archaeological Mission to Thebes continued, between 2013 and 2016, the archaeological study of TT 179 and -400-, as well as the architectural restoration of TT 32 and -64-.

In the said period, the epigraphic documentation of the early Eighteenth Dynasty cult chapel of TT 179 has been completed, with the exception of the ceiling decoration and the loose fragments uncovered. Based on the *facsimile* copies of the murals drawn at the site, the final drawings of the scenes, produced digitally on a WACOM tablet, have been accomplished. Together with a photographic documentation also completed between 2013 and 2016, these colour-coded drawings may serve as a basis for the publication of the decorative programme of the tomb. In addition, the architectural survey and the excavation of secondary chambers connected with the chapel of TT 179 also came to an end in 2016.

The greatest deal of fieldwork between 2013 and 2016 focused on TT -400-. This Ramesside monument, constructed for the treasury-scribe and prophet of Maat Khamin, was

discovered in 1984 but its excavation started only in 2007. Between 2013 and 2016, the mission excavated all interior rooms of the monument, including the original burial complex (Structure 6) and the secondary funerary apartments (Structures 3, 4, and 5). Based on the documented finds, the history of the tomb can now be convincingly reconstructed and split into seven phases, corresponding to the Eighteenth, Nineteenth, Twentieth, Twenty-fifth and Twenty-sixth Dynasties, as well as the Ptolemaic and the Antonine Periods. The museological aspect of the same research has provided a firm basis to prove the original provenience of numerous objects now kept in various European museums to have been in TT -400-. The prosopographic evidence as well as the data pertaining to the affiliation of the individuals buried in TT -400- were also carefully studied and will be put forward in the publication devoted to TT -400-. Parallel with these activities, the architectural and the physical anthropological surveys of the tomb were also completed in 2016.

Besides TT 179 and -400-, the mission also worked in neighbouring TT 32, a monumental “temple tomb” of the Ramesside Period, excavated between 1983 and 2006. Continuing our decade-old programme of architectural restoration, we consolidated and partly rebuilt the innermost pylon towers of TT 32 in 2015. An additional cleaning was also carried out in the zone of the perimeter wall dividing TT 32 and TT -64-.

Finally, it is to be noted that a new volume of *Studia Aegyptiaca Series Maior* entirely devoted to TT -61-, another Ramesside tomb situated in the same concession area and excavated between 1999 and 2008, has come forth in 2015. The fieldwork in and the publication of this tomb were sponsored by the Hungarian Scientific Research Fund.